

Zadání a modelové řešení

1. Jan Novák si zašel večer do místní restaurace a na věšák si pověsil svůj kabát. Jednalo se o věšák, kam si všichni hosté věšeli své kabáty. Při odchodu z restaurace však nedopatřením a omylem zaměnil svůj kabát s kabátem pana Proška, který rovněž seděl v restauraci. Tato záměna však byla naprosto pochopitelná, protože se jednalo o stejné kabáty (výrobce, barva, velikost), které se lišily jen drobnějším nenápadným ošoupáním vnitřní části kabátu na zádech. Kabáty visely rovněž na téže háčku. Pan Novák se do kabátu pana Proška oblékl a odešel z restaurace v domnění, že odchází se svým vlastním kabátem.

Vyberte pravdivé tvrzení.

- a) Pan Novák má ve vztahu ke kabátu řádnou, poctivou a pravou držbu vlastnického práva.
- b) Pan Novák má ve vztahu ke kabátu neřádnou, poctivou a pravou držbu vlastnického práva.
- c) Pan Novák má ve vztahu ke kabátu neřádnou, nepoctivou a pravou držbu vlastnického práva.
- d) Pan Novák má ve vztahu ke kabátu neřádnou, nepoctivou a nepravou držbu vlastnického práva.

Správně b). Pan Novák nemá platný právní důvod pro držbu vlastnického práva (§ 991). Řádnost držby je objektivní kategorií držby. Pan Novák má z přesvědčivého důvodu za to, že kabát je jeho (§ 992 odst. 1). Poctivost držby je subjektivní figura držby a je založena na existenci omluvitelného omylu.

Současně se držby neujal žádným ze způsobů uvedených v § 993.

2. Jaké z následujících tvrzení o smluvní pokutě podle občanského zákoníku je správné?

- a) Věřitel může požadovat smluvní pokutu pouze tehdy, pokud mu v důsledku porušení povinnosti vznikla škoda.
- b) Smluvní pokuta musí být vždy sjednána jako peněžitá částka, jinak je ujednání relativně neplatné.
- c) K ujednání o smluvní pokutě nelze nikdy přihlížet, pokud ji sjednal nezletilý, který nenabyl plné svéprávnosti.
- d) Pokud je sjednána smluvní pokuta, věřitel nemá právo požadovat náhradu škody, která vznikla z porušení povinnosti, ke které se smluvní pokuta vztahuje.

Správně d). Podle § 2050 občanského zákoníku sjednání smluvní pokuty vylučuje právo věřitele na náhradu škody za porušení povinnosti, ke které se smluvní pokuta vztahuje. Věřitel má však stále právo požadovat zaplacení smluvní pokuty, i pokud nevznikla žádná škoda (§ 2048 odst. 1). Smluvní pokuta nemusí být peněžitá (§ 2048 odst. 1) a k ujednání smluvní pokuty nezletilým se nepřihlíží pouze tehdy, pokud nedovršil patnácti let (§ 2048 odst. 2).

3. Paní Alena Nováková uzavřela dne 1. ledna 2023 smlouvu o zápůjčce s panem Karlem Jarolímem. Na základě této smlouvy poskytla paní Nováková panu Jarolímovi částku ve výši 100.000 Kč. Smlouva obsahovala následující ujednání:

- i) Pan Jarolím se zavazuje vrátit částku nejpozději do 31. prosince 2023**
- ii) Byl sjednán smluvní úrok z poskytnuté částky ve výši 5 % ročně, splatný společně s jistinou**
- iii) Pro případ prodlení s vrácením poskytnuté částky byl sjednán úrok z prodlení ve výši 8 % ročně**
- iv) Pro případ prodlení s vrácením poskytnuté částky byla dále sjednána smluvní pokuta ve výši 1.000 Kč za každý započatý kalendářní měsíc trvání prodlení.**

Pan Jarolím peníze do 31. prosince 2023 nevrátil. Teprve k 15. dubnu 2024 splatil jistinu částky 100.000 Kč.

Jaká subjektivní práva má paní Nováková vůči panu Jarolímovi?

- a) Paní Nováková má právo na zaplacení pouze úroků z prodlení za období od 1. ledna 2024 do 15. dubna 2024, souběh úroků z prodlení s ostatními v zadání uvedenými instituty je vyloučen.
- b) Paní Nováková má právo na zaplacení úroků za zapůjčení peněz do 15. dubna 2024 ve výši 5 % ročně, dále úroků z prodlení za období od 1. ledna 2024 do 15. dubna 2024 a smluvní pokuty od 1. ledna 2024 do 15. dubna 2024.
- c) Paní Nováková má právo na zaplacení pouze smluvní pokuty od 1. ledna 2024 do 15. dubna 2024 a úroku ze zapůjčené částky ve výši 5 % ročně do 15. dubna 2024, souběh úroku ze zapůjčené částky a úroku z prodlení je vyloučen.
- d) Paní Nováková má právo na zaplacení úroků za zapůjčení peněz do 15. dubna 2024 ve výši 5 % ročně, smluvní pokuty od 1. ledna 2024 do 15. dubna 2024, ale nemá právo na zaplacení úroků z prodlení, protože již pro případ prodlení s vrácením zapůjčené finanční částky byla sjednána smluvní pokuta.

Správně b). Podle § 2050 občanského zákoníku sjednání smluvní pokuty vylučuje právo věřitele na náhradu škody za porušení povinnosti, ke které se smluvní pokuta vztahuje. Právo na zaplacení smluvní pokuty nevylučuje právo na zaplacení úroku z prodlení (§ 1970). Ve smlouvě o zápůjčce je rovněž možné sjednat úroky (§ 2392 odst. 1, věta první). Souběh všech tří institutů je tak možný.

4. Šestnáctiletý Luboš, syn vlastníka a provozovatele osobního motorového vozidla Bořivoje, usedl bez vědomí svého otce za volant otcova auta. Klíčky byly Bořivojem volně ledabyle ponechány v zapalování vozidla a auto stálo odemčené před domem. Bořivoj v minulosti již několikrát přistihl svého syna, jak startuje motor a chystá se s vozidlem vyjet. Vždy mu však v jízdě dokázal zabránit. Bořivoj Lubošovi výslovně opakovaně zakazoval s vozidlem kamkoliv jezdit. Nyní Luboš vozidlo nastartoval a vyjel. Během Lubošovy jízdy praskla hadička v systému brzd, což způsobilo, že Luboš ztratil možnost brzdít. Následkem toho narazil do domu paní Vosejpkové, čímž jí byla způsobena škoda ve výši 200 000 Kč. Přitom závada brzd byla natolik skrytá, že ji nebylo možné před zahájením Lubošovy jízdy předpokládat ani zjistit, a to ani při vynaložení veškeré péče.

Kdo odpovídá paní Vosejpkové za vzniklou škodu?

- a) Škodu nahradí pouze Luboš, protože jako řidič způsobil dopravní nehodu a s ohledem na svůj věk a jeho rozumovou a mravní vyspělost musí chápat protiprávnost svého jednání; příčiny dopravní nehody jsou nerozhodné.
- b) Škodu nahradí pouze Bořivoj, protože je provozovatelem vozidla a svou nedbalostí umožnil jeho užití Lubošovi, vůči Lubošovi má Bořivoj následný regres; příčiny dopravní nehody jsou nerozhodné.
- c) Škodu nahradí Bořivoj i Luboš společně a nerozdílně, protože Luboš použil auto bez vědomí Bořivoje jako provozovatele, ale Bořivoj mu použití vozidla z nedbalosti umožnil; příčiny dopravní nehody jsou nerozhodné.
- d) Nikdo za škodu neodpovídá, protože prasklá brzdová hadička představovala mimořádnou a nepředvídatelnou vyšší moc a Luboš ani Bořivoj tak za škodu neodpovídají.

Správně c). Bořivoj je jako provozovatel vozidla odpovědný za škodu způsobenou zvláštní povahou provozu (§ 2927 odst. 1 a odst. 2). Prasklá brzdová hadička má původ v provozu. Této povinnosti nahradit škodu se Bořivoj nemůže zprostit. Protože klíčky nechal volně v zapalování odemčeného auta, umožnil svým jednáním Lubošovi vozidlo použít, ačkoliv Luboš jednal bez jeho vědomí. Provozovatel se nemůže zprostit odpovědnosti, protože škoda byla způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu vozidla. Luboš současně užil vozidlo proti vůli provozovatele (§ 2929) a Luboš a Bořivoj tak hradí škodu společně a nerozdílně.

5. Paní Nováková byla s právními účinky vkladu vlastnického práva ke dni 12. 2. 2014 zapsána do katastru nemovitostí jako vlastnice pozemku parc. č. 12 v k. ú. Záhlení. Kupní smlouva, kterou pozemek koupila od pana Botičky, je však absolutně neplatná, o čemž však katastrální úřad nevěděl a vklad přesto provedl. Paní Nováková uzavřela dne 15. 3. 2024 darovací smlouvu se svou vnučkou Jarmilou a tento pozemek jí darovala. Jarmila o absolutní neplatnosti kupní smlouvy uzavřené mezi svou babičkou a panem Botičkou nic nevěděla a na výpisu z katastru nemovitostí viděla svou babičku jako zapsaného vlastníka pozemku parc. č. 12. Pozemek nevykazoval žádné zvláštnosti. Jarmila byla s právními účinky vkladu vlastnického práva ke dni 16. 3. 2024 zapsána do katastru nemovitostí jako vlastnice daného pozemku. Dne 20. 3. 2024 se k Jarmile dostavil pan Botička s tím, že je vlastníkem pozemku. Je tento jeho argument po právu?

- a) Ano, protože absolutní neplatnost původní kupní smlouvy způsobuje, že od paní Novákové nikdo nemůže nabýt vlastnické právo k pozemku.
- b) Ano, protože paní Nováková k pozemku vlastnické právo nenabyla a Jarmila darovací smlouvou nemohla od své babičky nabýt vlastnické právo k pozemku.
- c) Ne, protože paní Nováková nabyla k pozemku vlastnické právo a následně ho převedla na vnučku Jarmilu.
- d) Ne, protože paní Nováková k pozemku vlastnické právo vydržela a Jarmila jako dobrověrná nabyvatelka jednající v dobré víře v zápis své babičky jako vlastnice v katastru nemovitostí nabyla vlastnické právo.

Správně b). V daném případě není možné na kupní smlouvu mezi paní Novákovou a panem Botičkou aplikovat ustanovení § 984 odst. 1, který vyžaduje platný nabývací titul. Přestože je tedy v katastru nemovitostí zapsána jako vlastník pozemku paní Nováková, materiálním vlastníkem zůstává pan Botička. Následně ani vnučka Jarmila nemohla vlastnické právo k pozemku nabýt, protože § 984 odst. 1 vyžaduje úplatnost, která v případě darovací smlouvy absentuje. V daném případě tak stále zůstává vlastníkem pan Botička, přestože v katastru nemovitostí je jako vlastník zapsána Jarmila.

6. Pan Krupička uzavřel s panem Svobodou privativní dohodu o narovnání, kterou oba pánové narovnali mezi sebou sporná a pochybná práva a povinnosti. V této dohodě o narovnání se pan Krupička zavázal dodat panu Svobodovi 50 kg brambor a zároveň mu v hotovosti zaplatit částku 10.000 Kč za dříve provedený úklid domu. Pan Krupička má bydliště v Brně, zatímco pan Svoboda žije v Praze. Místa plnění v dohodě o narovnání výslovně sjednána nebyla.

Kde je pan Krupička povinen dodat brambory a zaplatit částku 10 000 Kč?

- a) Brambory má dodat v Brně, částku 10 000 Kč zaplatit v Praze.
- b) Brambory má dodat v Praze, částku 10 000 Kč zaplatit v Brně.
- c) Brambory i částku 10 000 Kč má plnit v Brně.
- d) Brambory i částku 10 000 Kč má plnit v Praze.

Správně a). Nepeněžitý dluh plní dlužník v místě svého bydliště nebo sídla. Peněžitý dluh plní dlužník v místě bydliště nebo sídla věřitele. (§ 1955 odst. 1). Pan Krupička bydlí v Brně, brambory tak jako nepeněžitý dluhu musí dodat v místě svého bydliště (Brno). Částku 10.000 Kč jako peněžitý dluh musí pan Krupička zaplatit v místě bydliště pana Svobody, tj. v Praze.

7. Paní Nováková uzavřela dne 1. ledna 2020 manželství s panem Novákem. Dne 2. 5. 2022 se konalo u Okresního soudu v Českém Krumlově ústní jednání, kde soud vyhlásil rozsudek, že se manželství paní Novákové a pana Nováka rozvádí. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 30. června 2022. Dne 6. dubna 2023 paní Nováková porodila syna Jakuba. Biologickým otcem Jakuba je pan Míček, se kterým paní Nováková žije.

Podle OZ se má za to, že otcem Jakuba je:

- a) Pan Novák, protože byl manželem paní Novákové v době početí dítěte.

- b) Pan Míček, pokud paní Nováková a pan Míček podepíší souhlasné prohlášení o otcovství pana Míčka k Jakubovi.
- c) Pan Novák, protože se Jakub narodil do 300 dnů od zániku manželství.
- d) Otce Jakuba je možné v daném případě určit pouze v řízení o určení otcovství.

Správně: c). V daném případě je dle § 776 odst. 1 otcem Jakuba pan Novák, protože od zániku manželství do narození dítěte prošlo méně než 300 dnů.

8. Český intestátní dědický systém lze nejvýstižněji charakterizovat jako:

- a) Parentelní systém doplněný o zásadu reprezentace v 1., 3. a 6. dědické třídě (dědění in stirpes) s prvky graduální zásady nedůsledně promítnuté v dalších dědických třídách.
- b) Parentelně-graduální systém s neomezeným právem reprezentace v 1. a 3. dědické třídě.
- c) Parentelní systém doplněný o zásadu reprezentace v 1., 2., 3. a 6. dědické třídě.
- d) Parentelní systém doplněný o zásadu graduální v 1., 2. a 6. dědické třídě.

Správně: a) – učebnice OPH, 4. sv. str. 117

9. Jan a Marie jsou manželé a mají zákonný režim společného jmění manželů. Z manželství Jana a Marie se narodily dvě děti: Petr a Kamila. Jan měl z předchozího vztahu syna Jaroslava (s jeho matkou nebyl nikdy ženatý). Jaroslavovi je 23 let, Petrovi 18 a Kamile 15 let. Jan zemřel. V pozůstalosti je hotovost ve výši 800.000 Kč, kdy ale tato částka nepatřila do společného jmění manželů. Jiná aktiva ani pasiva neuvažujte.

Vypočítejte výši povinného dílu každého z dětí.

- e) Jaroslav 100.000 Kč, Petr 100.000 Kč, Kamila 200.000 Kč.
- f) Jaroslav 50.000 Kč, Petr 50.000 Kč, Kamila 150.000 Kč.
- g) Jaroslav 200.000 Kč, Petr 200.000 Kč, Kamila 200.000 Kč.
- h) Jaroslav 150.000 Kč, Petr 150.000 Kč, Kamila 300.000 Kč.

Správně b). Zůstavitel zanechal 3 děti, z toho 2 zletilí (Jaroslav a Petr) a 1 nezletilá (Kamila). Toto jsou nepominutelní dědicové zůstavitele (§ 1643 odst. 1). Dle ustanovení § 1643 odst. 2 platí, že: „Je-li nepominutelný dědic nezletilý, musí se mu dostat alespoň tolik, kolik činí tři čtvrtiny jeho zákonného dědického podílu. Je-li nepominutelný dědic zletilý, musí se mu dostat alespoň tolik, kolik činí čtvrtina jeho zákonného dědického podílu.“

V zákonném režimu by dědily v první třídě všechny tři děti a pozůstalá manželka rovným dílem, tj. každý $\frac{1}{4}$ (každý 200.000 Kč). Z této částky činí povinný díl pro Jaroslava a Petra $\frac{1}{4}$ (tj. pro každého z nich 50.000 Kč) a pro Kamilu $\frac{3}{4}$, tj. 150.000 Kč.

10. Pan Novák má vůči panu Smrkovi pohledávku na náhradu škody, která vznikla dopravní nehodou dne 15. 3. 2021, když pan Smrk jako cyklista nedával na silnici pozor, nevěnoval se dostatečně řízení svého kola a v důsledku tohoto naboural do plotu pana Nováka. Vzniklá škoda byla ve výši 25.000 Kč. Pan Novák se o této škodě

a škůdci dozvěděl dne 20. 3. 2021. Dne 1. 4. 2024 podal pan Novák žalobu na náhradu škody proti panu Smrkovi k soudu. Pan Smrk vznesl námitku promlčení.

Je námitka promlčení vznesena panem Smrkem důvodně?

- a) Ano, protože uplynula subjektivní promlčecí lhůta; neuplynutí objektivní promlčecí lhůty nemá na důvodnost vznesené námitky promlčení vliv.
- b) Ano, protože uplynula subjektivní i objektivní promlčecí lhůta.
- c) Ne, protože subjektivní promlčecí lhůta sice běžet počala, ale subjektivní promlčecí lhůta nemůže uplynout dříve než objektivní promlčecí lhůta, která by tak ztratila svůj smysl.
- d) Ne, protože v popsáném případě lze přihlížet k námitce promlčení jen tehdy, pokud by ji mohla důvodně vznést i druhá strana.

Správně a). Rozhodný dne pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty je 20. 3. 2021. Délka této lhůty je tříletá (§ 629 odst. 1), tj. lhůta končí ve středu 20. 3. 2024. Protože pan Novák podal žalobu až 1. 4. 2024, námitka promlčení vznesená panem Smrkem je důvodná, neboť právo se subjektivní promlčecí lhůtou již promlčelo. Vztah objektivní a subjektivní promlčecí lhůty je charakterizován tak, že právo je promlčeno, i když uplyne jen jedna z těchto lhůt.

11. Dlužník dne 10. prosince 2024 písemně výslovně co do důvodu (v uznání dluhu přesně specifikovaném) a výše uznal svůj dluh a zavázal se jej věřiteli zaplatit do 15. 2. 2025. Vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Na běh promlčecí lhůty toto uznání dluhu má vliv, a sice od 11. prosince 2024 běží nová patnáctiletá promlčecí lhůta.
- b) Běh promlčecí lhůty se tímto uznáním dluhu staví (jde o pravé stavení lhůty).
- c) Uznání dluhu zakládá běh nové desetileté promlčecí lhůty, a to od 16. 2. 2025.
- d) Uznání dluhu zakládá nevyratitelnou právní domněnku trvání dluhu dlužníka vůči věřiteli v okamžiku jeho uznání.

Správně c). Ustanovení § 2053.

12. Ohledně poručenství vyberte pravdivé tvrzení:

- a) Poručenství není institutem statusovým (tím je rodičovství), neboť poručník nestojí na místě rodičů (tutor loco parentis non habetur).
- b) Poručník je nositelem rodičovské odpovědnosti.
- c) Soud jmenuje poručníka v situaci, kdy dojde k omezení rodičovské odpovědnosti či omezení jejího výkonu u obou rodičů.
- d) Veřejné poručenství, které vykonává orgán sociálně-právní ochrany dětí, vzniká ex lege, tj. aniž by k tomu bylo zapotřebí jakékoliv ingerence ze strany soudu.

Správně: d). Ustanovení § 929 + učebnice OPH, 2. sv., str. 135-140.

13. Paní Králová půjčila panu Novákovi 200.000 Kč na rekonstrukci bytu. K zajištění dluhu byla ve prospěch paní Králové zastavena vzácná sběratelská kniha (vlastník pan Novák), kterou pan Novák osobně předal do zástavy paní Králové. Jako datum

splatnosti poskytnuté částky 200.000 Kč bylo sjednáno datum 10. 11. 2021. Pan Novák do dnešního dne paní Králové nic nezaplatil. Pan Novák dne 03. 12. 2024 požádal paní Královou o vrácení knihy s tím, že dluh je promlčený.

Který z uvedených výroků nejlépe vystihuje právní postavení zástavní věřitelky?

- a) Paní Králová musí knihu vrátit, protože dluh je promlčen.
- b) Paní Králová má právo si knihu ponechat, ale už z ní nemůže uspokojit svou pohledávku, protože došlo k promlčení dluhu pana Nováka.
- c) Paní Králová může uspokojit svou pohledávku ze zástavy (knihy), ačkoliv se dluh pana Nováka promlčel.
- d) Paní Králová může uspokojit svou pohledávku ze zástavy (knihy), protože po dobu, kdy má u sebe knihu jako zástavu, nemůže dojít k promlčení dluhu pana Nováka.

Správně c). Zástavní právo k movité věci se nepromlčí, pokud zástavní věřitel (v tomto případě paní Králová) má zástavu u sebe (§ 615 odst. 2). Dluh pana Nováka se sice promlčel, ale paní Králová jako věřitel má stále právo na uspokojení své pohledávky z výtěžku zpeněžení zástavy.

14. Pan Novotný koupil pozemek, jehož součástí je rodinný dům, od pana Borovičky. Návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí ve prospěch pana Borovičky došel příslušnému katastrálnímu úřadu dne 03. 11. 2023. Příslušný katastrální úřad vklad vlastnického práva ve prospěch pana Borovičky povolil svým rozhodnutím dne 24. 11. 2023. Pan Novotný se o dům nestaral a neprováděl nutnou údržbu. Dne 01. 11. 2024 se zřítíl balkon z rodinného domu a poškodil na ulici zaparkované auto pana Krále. Prověrování události ukázalo, že příčinou zřícení byla dlouhodobě špatná statika balkonové konstrukce, která vznikla již za doby, kdy byl dům ve vlastnictví pana Borovičky. Pan Borovička o této vadě věděl, ale pan Novotného na tuto vadu při převodu vlastnictví neupozornil.

Který z uvedených výroků nejlépe vystihuje právní postavení pana Krále?

- a) Škodu panu Králi je povinen nahradit pouze pan Novotný jako stávající vlastník budovy, protože se stal jejím vlastníkem před vznikem škody a škoda vznikla za doby trvání vlastnictví pana Novotného.
- b) Škodu panu Králi je povinen nahradit pouze pan Borovička, protože vada vznikla za doby, kdy byl vlastníkem budovy, a nezajistil její odstranění.
- c) Škodu panu Králi je povinen nahradit společně a nerozdílně pan Novotný i pan Borovička, protože příčina škody vznikla za vlastnictví pana Borovičky, který na ni pana Novotného neupozornil.
- d) Škodu panu Králi je povinen nahradit pan Novotný i pan Borovička, a to každý ve výši ½, jedná se o dílčí závazek.

správně c). Podle § 2938 odst. 2 odpovídá předešlý vlastník za škodu společně s aktuálním vlastníkem, pokud příčina škody vznikla během jeho vlastnictví, na problém neupozornil a ke

škodě došlo do roka od převodu vlastnictví. Pan Novotný i pan Borovička tak odpovídají za škodu pana Královi, a to společně a nerozdílně.

15. Filip a Richard byli spolužáci na střední škole. Filip poté studoval na vysoké škole výtvarné umění a stal se profesionálním malířem, zatímco Richard se začal věnovat podnikání. Filip před asi třemi lety namaloval nevelký obraz „Trní a růže“, který u něho Richard uviděl v ateliéru a požádal Filipa, aby mu ho Filip půjčil za účelem pověšení v zasedací místnosti v prostorách provozovny Richardovy obchodní společnosti. Filip mu vyhověl. Obraz dva roky visel v zasedací místnosti. Před asi rokem požádal Filip Richarda o vrácení obrazu, neboť se na něj obrátil zájemce o jeho koupi. Richard se zdráhal obraz vrátit, chtěl, aby mu ho Filip z přátelství věnoval. Filip to odmítl. Přátelství vzalo za své a Filip nakonec podal na Richarda žalobu o vydání obrazu. V průběhu prvního ústního jednání u soudu Richard tento obraz „Trní a růže“ náhle vyňal z tašky, před zraky soudkyně jej dal Filipovi do rukou a z jednací síně bez dalšího odešel. Filip byl tímto chováním krajně rozhořčen a navrhl, aby soud vzhledem k Richardovu odchodu vydal rozsudek pro zmeškání. Jak má soud nyní o věci rozhodnout? (vyberte nejvhodnější odpověď)

- a) soud má vydat rozsudek pro zmeškání
- b) soud má vydat rozsudek pro uznání
- c) soud má řízení zastavit
- d) soud má žalobu zamítnout

Řešení: Nejvhodnější odpověď je d). Podle § 154 odst. 1 o. s. ř. je pro rozsudek rozhodující stav v době jeho vyhlášení. Jelikož žalobou požadovaná věc byla žalobci v průběhu řízení vydána, byl tím jeho nárok uspokojen a žalobu je nutno zamítnout. K zastavení řízení by mohlo dojít, pokud by žalobce vzal žalobu zpět, což ale neučinil.

16. Valerie podala žalobu proti společnosti Zareguza akc. spol. o neplatnost rozvázání pracovního poměru výpovědí, kterou jí uvedená společnost jako zaměstnavatel dala z důvodu tvrzené nadbytečnosti Valerie jako zaměstnankyně. Podle Valerie výpovědní důvod nebyl ve skutečnosti naplněn a šlo pouze o způsob, jak se jí zbavit, neboť měla námítky proti některým praktikám na pracovišti, zejména vyžadování faktické práce přesčas, aniž by byla řádně zaplácena, a plánování směn na poslední chvíli. V době, kdy Valerie dostala výpověď, byl Pavel jedním z členů představenstva (tj. statutárního orgánu) společnosti Zareguza akc. spol. a v rámci dělby práce v představenstvu se věnoval mimo jiné oblasti personalistiky a mzdového účetnictví. Asi měsíc poté byl z funkce odvolán a v současnosti již u žalované nijak nepůsobí. Valerie navrhuje, aby byl Pavel soudem vyslechnut k prokázání jejích výše uvedených tvrzení. Co platí ve vztahu k výpovědi Pavla před soudem? (vyberte nejvhodnější odpověď)

- a) Pavel je povinen před soudem vypovídat, avšak nelze ho trestně postihnout za případnou křivou výpověď
- b) Pavel není povinen před soudem vypovídat a nelze ho trestně postihnout za případnou křivou výpověď
- c) Pavel je povinen před soudem vypovídat a lze ho trestně postihnout za případnou křivou výpověď

d) Pavel není povinen před soudem vypovídat, avšak pokud vypovídat bude, lze ho trestně postihnout za případnou křivou výpověď

Řešení: Nejvhodnější odpověď je a). Pavel je fyzickou osobou, která má vypovídat o okolnostech týkajících se žalované a nastalých v době, kdy byl členem jejího statutárního orgánu. Je proto povinen výpověď podat, avšak nikoli jako svědek, nýbrž jako osoba ve zvláštním postavení podle § 126a o. s. ř. Soud jej též poučí pouze tak, že má vypovědět pravdu a nic nezamíčet, nikoli o trestních následcích křivé výpovědi (§ 131 odst. 2 věta druhá o. s. ř.), srov. a contrario § 126 odst. 2 o. s. ř. v případě výpovědi svědka.

17. Albert a Lucie jsou manželé, sňatek uzavřeli před pěti lety na Staroměstské radnici v Praze 1. Krátce po svatbě se jim narodila dcera Anastázie. Celá rodina žila v pronajatém bytě v Dejvicích v Praze 6. Časem se začaly objevovat neshody, které postupně narůstaly. Před asi 18 měsíci se Albert ze společného bydliště odstěhoval zpět ke svým rodičům bydlícím v rodinném domě v Horních Počernicích v Praze 9 a přestal přispívat na úhradu nájemného v dejvickém bytě. Pro Lucii se stal byt finančně neúnosným a i s dcerou se před asi 14 měsíci přestěhovala do menšího a levnějšího nájemního bytu, který se jí podařilo získat; tento byt se nachází v Bohnicích v Praze 8. Albert dospěl k závěru, že se chce rozvést, a že tudíž podá návrh na úpravu poměrů k nezletilé dceři a návrh na rozvod manželství. Lucie mu zatím své stanovisko k rozvodu nesdělila. U kterého soudu má Albert podat návrh na rozvod manželství? (vyberte nejvhodnější odpověď)

- a) u Obvodního soudu pro Prahu 1
- b) u Obvodního soudu pro Prahu 6
- c) u Obvodního soudu pro Prahu 8
- d) u Obvodního soudu pro Prahu 9

Řešení: Nejvhodnější odpověď je c). Podle § 3 odst. 1 z. ř. s. jsou v tomto případě věcně příslušné okresní soudy. Podle § 383 z. ř. s. je v tomto případě místně příslušný obecný soud manžela, který návrh na rozvod nepodal, tedy Lucie. Jejím obecným soudem je podle § 85 odst. 1 o. s. ř. Obvodní soud pro Prahu 8, v jehož obvodu má bydliště.

18. Městský soud v Brně zamítl žalobu žalobce Antonína ve sporu proti žalované Růženě o náhradu újmy na zdraví, kterou Růžena Antonínovi dle jeho tvrzení způsobila. Antonín v řízení nebyl zastoupen. Růžena byla zastoupena advokátem Stanislavem. Antonín se proti rozsudku odvolal. Řízení o odvolání proběhlo u Krajského soudu v Brně. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Antonín, absolvent jedné z tuzemských právnických fakult, podal proti rozsudku krajského soudu dovolání. Dovolání nejprve neodůvodnil nijak. Na výzvu soudu prvního stupně k doplnění dovolání je však posléze odůvodnil svým zjištěním, že jedním ze tří členů senátu krajského soudu byl soudce Tomáš, který je mnohaletým, velmi blízkým přítelem advokáta Stanislava, který zastupoval Růženu. Jak má dovolací soud rozhodnout? (vyberte nejvhodnější odpověď)

- a) dovolání má být zamítnuto
- b) dovolání má být odmítnuto
- c) dovolací soud má rozsudek odvolacího soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení

d) řízení o dovolání má být zastaveno

Řešení: Nejvhodnější odpověď je b). Dovolání lze podat pouze z důvodu nesprávného právního posouzení (§ 241a o. s. ř.), což zde není splněno. Tvrzený poměr jednoho ze soudců odvolacího soudu k zástupci účastníka může představovat důvod pro vyloučení soudce (§ 14 odst. 1 o. s. ř.), nicméně to by zakládalo vadu řízení, k níž dovolací soud přihlíží pouze v případě přípustnosti dovolání; nejde o nesprávné právní posouzení. Dovolání proto má být podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítnuto.

19. Obchodní společnosti Anofera s. r. o. a Radenola s. r. o. spolu vedly spor o zaplacení kupní ceny za dodané zboží, přičemž v souladu s rozhodčí doložkou obsaženou v kupní smlouvě mezi nimi uzavřené byl spor řešen v rozhodčím řízení. Jeho výsledkem byl rozhodčí nález, podle něhož má žalovaná Radenola s. r. o. zaplatit žalobkyni Anofera s. r. o. částku 380 000 Kč s konkrétně uvedeným úrokem z prodlení a náklady řízení. Vedení společnosti Radenola s. r. o. pokládá doručený nález za nezákonný, a proto úhrada nebyla provedena ani v třídenní lhůtě k plnění stanovené v nálezu. Měsíc po doručení nálezu bylo společnosti Radenola s. r. o. soudním exekutorem doručeno vyrozumění o zahájení exekuce a exekuční příkaz na postižení pohledávky z účtu, který má u banky. Společnost Radenola s. r. o. podá druhý den nato žalobu na zrušení rozhodčího nálezu. K čemu to může vést v probíhající exekuci? (vyberte nejvhodnější odpověď)

- a) podáním žaloby na zrušení rozhodčího nálezu dochází ze zákona k přerušení exekučního řízení
- b) exekuční soud na základě podání žaloby na zrušení rozhodčího nálezu odloží provedení exekuce do okamžiku, kdy pravomocně skončí řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu
- c) pokud soud, který rozhoduje o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu, odloží jeho vykonatelnost, exekuční soud odloží provedení exekuce do okamžiku, kdy pravomocně skončí řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu
- d) pokud soud, který rozhoduje o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu, odloží jeho vykonatelnost, exekuční soud exekuci zastaví pro absenci vykonatelného exekučního titulu

Řešení: Nejvhodnější odpověď je c). Podle § 32 odst. 2 zákona o rozhodčím řízení podání návrhu (žaloby) na zrušení rozhodčího nálezu nemá odkladný účinek na vykonatelnost rozhodčího nálezu, soud rozhodující o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu však může vykonatelnost rozhodčího nálezu odložit. Pokud je vykonatelnost rozhodčího nálezu (jakožto exekučního titulu) odložena, podle § 54 odst. 5 exekučního řádu exekutor nebo exekuční soud odloží provedení exekuce do doby pravomocného skončení řízení, ve kterém soud rozhoduje o odložení vykonatelnosti exekučního titulu (tj. do skončení řízení o žalobě na zrušení rozhodčího nálezu).

20. Karel před rokem zapůjčil svému známému Robertovi 25 000 Kč s tím, že mu tato částka má být vrácena, bez jakéhokoli úroku, nejpozději do roka. Robert před půl rokem ohledně své osoby podal insolvenční návrh a požádal o povolení oddlužení. Insolvenční soud poté pravomocně zjistil Robertův úpadek a povolil oddlužení. Lhůta pro přihlašování pohledávek věřitelům uplynula před měsícem. Robert Karlovi ze zapůjčené částky nic nevrátil. Karel o probíhajícím insolvenčním řízení neví a podá nyní, když

uplynula sjednaná lhůta splatnosti, proti Robertovi žalobu o zaplacení nevrácené částky. Jak má postupovat příslušný okresní soud, u kterého Karel žalobu podá? (vyberte nejvhodnější odpověď)

- a) okresní soud má vyrozumět Karla o tom, že řízení o žalobě je ze zákona přerušeno až do skončení insolvenčního řízení
- b) okresní soud má řízení o žalobě zastavit
- c) okresní soud má žalobu odmítnout
- d) okresní soud může žalobu věcně projednat a rozhodnout o ní rozsudkem

Řešení: Nejvhodnější odpověď je b). Karel mohl svou pohledávku přihlásit k uspokojení v insolvenčním řízení, byť ještě nebyla splatná (§ 173 odst. 3 věta první insolvenčního zákona). Po rozhodnutí o úpadku již nelze soudní řízení o pohledávce, která měla být přihlášena, zahájit (§ 140c insolvenčního zákona); po právní moci rozhodnutí o úpadku soud řízení o žalobě podané v rozporu s uvedeným omezením zastaví (§ 141a insolvenčního zákona).